

İMZA KAMPANYALARI ÇÖZÜM MÜ?

Aydınlık Gazetesi, 17 Haziran 2014

Yıldırım Koç

Türkiye’de bazı sendikalar, karşı karşıya buldukları sorunların çözümü için bazen imza kampanyaları düzenliyorlar.

İmza kampanyaları çözüm mü?

Tarihe bakalım.

Dünya işçi sınıfı tarihinin en önemli (ve başarısız) eylemlerinden biri, milyonlarca insanın katıldığı üç imza kampanyasıdır. Bu üç imza kampanyası çeşitli radikal ve militan eylemlerle de desteklenmişti. Bu eylemlere milyonlarca işçi katılmıştı.

Ancak doğru bir siyasal önderlik ve örgütlülük olmadığından, kapsamlı bir imza kampanyasının militan eylemlerle bütünleştirildiği durumda bile, istenen sonuç alınamamıştır.

Büyük İmza Kampanyası

176 yıl önceye, İngiltere’ye gidelim.

Çartizm İngiliz işçi sınıfının ilk bağımsız, kitlesel, yaygın ve ses getiren hareketiydi.

Bu amaçla işçi sınıfı hareketi içindeki çok farklı çevreler, altı maddeden oluşan talepleri içeren bir dilekçe metni üzerinde anlaştı.

Bu dilekçe, 1838, 1842 ve 1848 yıllarında Parlamento’ya büyük gösterilerle sunuldu.

Reformist nitelikteki Çartist talepler işçi sınıfı içindeki çok farklı eğilimlerin ortak paydası olarak gelişti.

Çartist hareket 1838 yılında başladı. Atelyelerde, fabrikalarda, madenlerde, kamuya açık toplantılarda 1838 yılından itibaren toplanan imzaların sayısı 1,3 milyona ulaştı. Bu dilekçe Avam Kamarası tarafından reddedildi. Dilekçe, mülkiyete yönelik bir tehdit olarak algılandı.

İkinci dilekçe 1842 yılında hazırlandı. Dilekçeyi imzalayanların sayısı 3,3 milyonu aştı. Ancak bu dilekçe de Avam Kamarası tarafından reddedildi.

Bu başarısızlık Çartist hareket içinde bir çözülmeye yol açtı. Ancak 1847 yılındaki ekonomik kriz ve 1848 yılında Fransa’daki ayaklanma, yeni bir girişimin tetikleyicisi oldu. Bu kez dilekçeyi 6 milyon kişinin imzaladığı ileri sürüldü. Ancak gerçek sayının bu miktarın yarısı kadar olduğu tahmin edilmektedir. Dilekçenin sunulması öncesinde Londra’da büyük bir gösteri düzenlendi. Ancak üçüncü dilekçeden de istenen sonuç alınmadı.

Dilekçenin Yanında Kitle Eylemleri

Dilekçeler sonuç vermedi, ancak dilekçelerin hazırlanıp sunulması sürecinde İngiltere’nin birçok bölgesinde grevler, ayaklanmalar, kitle gösterileri oldu.

1839 yılında 30 bin maden ocağı işçisi, dilekçeyi desteklemek ve Parlamento’nun kararını değiştirmek için genel grev yapılmasını sağlamak amacıyla greve gitti. 1839 ve 1840 yıllarında kısa süreli ve başarısız silahlı ayaklanma girişimleri oldu.

İngiltere’de 1842 yılında toplam nüfus 16 milyondur; bu kişilerin 1,4 milyondan fazlası yoksullara yapılan yardımdan yararlanıyordu. 1842 yılındaki ikinci dilekçe sürecinde ücretlerin artırılması ve ücretlerin nakit yerine malla ödenmesinin engellenmesi talebiyle imalat sanayi işyerlerinde işyeri düzeyinde eylemler gerçekleştirildi (Plug-Plot Riots). Hızla yayılan bu eylemlerde işi bırakan işçiler bir kasabadan diğerine yürüyorlar, karşılarına çıkan fabrikalarda kazanların çalışmasını engelliyorlardı. Örneğin, Manchester’daki eyleme yaklaşık 50 bin kişi katıldı ve dükkanlardaki ekmekler yağmalandı. Preston’da eylemci işçiler üzerine askerlerin ateş açması sonucunda dört grevci öldü. Genel grev tartışmaları ve talepleri yaygınlaştı. Bazı bölgelerde polis karakollarına saldırılarak silahlar alındı, mahkumlar serbest bırakıldı, kamu görevlilerinin, maden ocağı sahiplerinin, din adamlarının evleri yakıldı ve yıkıldı. Bu eylemlilik, çok sayıda işçinin tutuklanması, hapis cezasıyla ve sürgünle cezalandırılmasıyla sonuçlandı.

1848 yılındaki üçüncü dilekçenin reddedilmesinin ardından bazı bölgelerde yiyecek ayaklanmaları ve silahlı ayaklanmalar oldu.

Militan gösterilerle desteklenen dilekçe eylemleri başarısızla sonuçlandı.